

enskal - oria

Prakak... prakadunak... praka gabeak

Itaxoak mizkatzen ditun ondartzak zabal ederen ondoren jaritako urietan bizi geranok, esa nibeirik ez da, udal-dietan abarats eta aundiari artean baxtzen dan lizunkeri kirats zikiña artu beatera zigortuta arkitzen gerala.

Itaxo ta eguzkitan osasuntzera edo atsegintzera etortzen zaizkigun afetz gelinean artean ikusten diran gauzak, alpatu ta edesteko baño, ikusten diranean erizaiak deitu ta: "eraman itaxoak abek espaxera" agintzeoko egokidagoak dira, au egin al balitz beintzat; bafia notin abel, baxtutan beren izakera lizunak, eta bestetan nabarmendu naiak arazketa ditzkioten gauzak ikusita, edonun eta gauz guzietan azaltzen duten lotsagabekeria begi aurrean degula, gozosa lizundu ta biotza minberatzan dituten oidozkaia ugari sortzen zaigu. Orain goazen bizidetik bagoaz, eta ain laisterka, bizi bagera jertzuz ikusteko ote gaude!

Eguna laburtu, goz-afatzak ostu, euria saiztu, urretzeko giroak uko egin diote-ta, enarak bezela, giro obagoen bña, etofri ziran alderdiatarantz joan zaizkigu, gutxi batzuk ez bestek.

Gauz oi-ekak bakanago ta nabarmenago arki oi ditugu ta, adibateko erbestetaren lauso gabe, bere euskotz jatorra beifiro ere nere urtikotz txukunari esarbitzen ari zalon garraian, ara idaskortza zerk artu arazi didan: prakak jantzitako emakume batek.

Etzazkigu atzitari udaldian margo bizidun prakak zabalak jantzita bizkar goririk kaleak-ziar ondartzarako al-tzakz ibiltzen diran gaitzak; bafia udazkenean ozkiriak nai-ta-etz jantzi arazten duan garraian, prakak urdin, "jersey" zuri ta txapel urdin-udun emakumeak gauz asko dakarzikit burura.

Nabarmendu naiak itxura ontan kalera atera duan emakume parantzatar edo... nun-edo nungo onek, bere urtikotz jantzi prakak-baren zabalak onaririk azkutu ezinda, emakumea baño, "kuerdia" emanda ibiltzen diran oietako kopin bat dirudi. Ez da ez gizon ez emakume; bai bafia bien "karrikatura" pafegaria.

Aia ere oneia jantzitako emakumeak ikustea beti-betiko gauza balitz bezela, guziak ba-jelbitz bezela, nere urtikotz txakdiak bera atsefitar gangafa infortxok aintzat artu gabe, bere-berean dijoa...

Jolasen dabilizan neska kokorak ere, ezer igaro ez balitz bezela, donostiar poxpolifai ikastakook abesten jarai dute; beren abestiaz gonadun diran emakumen lilurarik berezkoena aldezuaz:

"gure txikitxo egizu lo, lo, lo lo txikitxo bat, apapa gero".

Bafia guz onek nereizat ostera, nolako ta zergatikoa dan garantzia du; ta orolimean aspalditik lotua dedan neuk ikusitako bat itxartu diti:

Orain ogel urte inguru zan. Bani-Joan Donostia'ko Bulebafian ziar dena daretik bestera nere erosketak egiaz, eta bat-baten, neu niojan tokirontz begira, an inguruko kale-etxetara notintzak, gizonak oro, ta Bulebafian zijoatzenak, txistutak ekin zioten. Ezin esan unetxo baten nere bafuan igaro zana: txistutak nere! Bafia bereala ikusi nuan nere albotik igaro zan emakume apain bat. Sofeko urdin lila zermana sofean, gal edetex egifa, bafia onek albotean gefitit bera irikiak zitun; eta triketatik, ufatz "natean, barutik zomazkin prakak sedazko zuriak azaltzen zitazkion. Orduko "modistok" emakumeak erabiltzea nai zuten "falda-pantalón".

Au ikusi nuarean lasaitu ni. Bafia ura izkanbila! Ura zan gizonen txistu eginbeata "falda-pantalón" aren aurka. Emakume gaxok lotatuta al zuan laisteren iges-egin zuan Narika kalean gora.

Otefetik orain, ez "falda-pantalón", baliz "pantalón" agri-agrikoa jantzita dijoezen emakume abek lousita, infortxok (eta gizonetakoak gutxien) aintzat artzen ez ditula ikusita, burura datorikidan guzia esan ezin aintbestekoa da. Nolanai orduko

Alatz edo mirariak dirala ta...

La historia de la Iglesia desde Jesucristo y la de los pueblos, llena está de los prodigios de los Santos, y quienquiera que anhele por ver milagros vaya a Lourdes y abra allí los ojos. Allí presenciará centenares de hechos maravillosos; podrá, con los médicos, estudiar a los enfermos, verlos a su llegada, averiguar sus enfermedades y los certificados de los doctores que los han atendido; será testigo de su curación y delante de semejantes portentos, no podrá dársele menos de reconocer y palpar el milagro.

Roma. — En la catedral de Nápoles, donde se están celebrando actualmente las ceremonias del octavario en honor de San Jenaro, se ha repetido hoy el mismo milagro de ayer, que fue la fiesta del Santo, y que consistió en la licuefacción de la sangre que de dicho Santo se conserva en la catedral. ("Euzkadi", 21 septiembre).

Esagutzen ditut nik katoliko artean batzuek alatz edo mirariak begiratzan diotenak garantzi edo inportantzarik ez duten gauza batzuek bezela, baño ni nola ez naizen oietakoa eta nola ardura eta begiramen aundi batekin begiratu bear zaitela uste detan, aldat unai izan ditut onera or gotan ipfiri ditudan itz olek.

Nola bait ere gure etsiak ez dau den zekula geldik, Ezkiogako ori bukatu zaletenean joan nai dute orain Lourdes'era eta baita Gaitzparki edo ehangeioetakoek ere ukaltzera baño dan dana alpefik.

Mirariarik orain ez dala egiten? ¿Nai al dezu bat?

¿Ez al da aundi aundia, aintbeste eta aintbeste mila eta miloi gazte bai gizonetako eta bai emakumeetako aragiere, grifa gaitzok oinpean dituzte-labiztea?

Nik uste baitez.

'Semana Vasca'ko eusko erromeriya

Eee...up! Abertzaleak! Emen gera ba, beifre ere. Zofa ordaintzera nator oraingoan.

Esan ba nuan gure Eusko Etxearen Askunde eta luzaioako atzeratu, laister izango zala eta alde auzer izan go zala eta alde auzer adieraziko nuala, bada... bateko automobil laisterketa, beste "eusko erromeria, eztilo ta la Zebiya"... Jaungoikuak lagun, Ufilaren 8n izango da.

Enizun aldeute abertzaleak? Orenbeste aldiz galdetu diguzuten egun ori datofen ilaren 8n izango degute.

Aurtengo Batzoki Askundeak amalaran dira; bat "falda" da. Eta oraindago batera eta bestera ibili zeraten abertzale zintzo oye, uts egingo eto dezute atzeneko onetan?

Ez degu uste... Ziur gaude etofiko zeratela, eta gogoz ari gera gertatuzten.

Jaupa Nagusia, otoruntza, ezpata dantzari eta gorulariak, bertolaitak, zafabelari, txistulari eta triki tian... "palo" bat bakafa izango da, ta bera gik emaitu ezin genezakeguna: egun motxtxu bai aundi auk egiteko bafian... jeringo diral... eta oretarako, egitarauaren zatik zitzo zintzo bete-ko dira.

EZPATADANTZARIK. Batez ere Usurbil, Lasarte, Andoain, Alforja, Do nosli, Ernani eta stigafagakoak! Onera otortzerik izango eto zendutake lau retako? Erantzun aldeuten azkafena guri.

Eup abertzaleak! Ufilaren 8n Zubietara!!

OARRAK: Jai onen "propaganda" euskeraz egingo degu.

Egun oretan, arien, itz egin euskeraz. Ez itzen bazik egintzaz azaldu bear degu Idiakez'en suzia beifreza nai degula.

Euskeria maite degula eta maitasun onek gaitzkatuko duala.

Otoruntz nagusian bazkaldar izari nai duanak, eman bear du ilaren bostetako bere izen abizenak, idazkiz Eusko Etxe'ra idatziaz.

"SEMANA VASCA"ko EUSKO ERROMERIYA. — Eusko erromeri au, dain bidez "Atarka" idazleak asmo bat atera du. Nere iritzirako alpefikakoa.

Igezo urtean, aurtun bezelaxe erromeria zan izateko (izan zan bezelaxe). Egun berian Ernani emakume zintzoak, euren Batzokien Askunde zuten, jai aundiakin; badakizu "Atarka" zer gertatu zan? Ernani gñijua, emendik Lasartera bitarteko bidean abertzale taldeak biatu gñifuzen "agur" egiaz: ori guk ikusiak, eta ikusi ez gñifuzenak?

Barkatu "Atarka" adiskidea, eta ara nere iritzia:

Aurtun ezin leike, bañan datofen urterako, eratzalietan abertzaleak diran lez, alegindu bear da, eusko erromeri izeneko au izandekia, astigafagatarak egin duten antzekoa. Ara eme izpilu edera.

Oretarako aski da, abertzaletasun usai pisakabat ematea. ¿Nola? Eratzajeari, Eusko Batzokiak eskeñi euren ezpatadantzari ta gorulariak; abertzale idazleak dei egin dezatela eta iritxia legoke erromeri ori ez izenez baizik izakeraz eusko izates.

Abertzaletasun usaira, aldenduko li rake gñifuztasuna zer dan ezaktien oye, eta etortzen diranak gorde ere bai bear dan begiramen eusko izakerari.

Beste tokiren batean jartzen badegu ere, au ez da galduko eta abertzaleak etofri ez etofri egingo da, "eztilo ta la Zebiya" edo "eztilo ta Maketania", gure eusko izakera oinperatuaz eta ziuro galduz.

Eusko idazleak, eta abertzaleak! Zuek dezute itzal!

"ZEBAIN" IL. — Befi samingafia benetan.

Eusko idazlien batzara egin genduan Elgoibar'aren ezagutu nuan.

Naiko pafa egin ere bai bera eta "Goikolako txoria"kin bazkafidu bitartean. Gero bultzian alkafekin Afuarraño; antxen agur egin... betiko agural idazle bat gutxiago.

Laguntzen diot atzekabean bere sendi gutziak, (G. B.)

Lazkau'ko EDESTE LABURRA

Aspaldiko degu Lazkau'ko efi au idazkietan 1399'ko libeltzaren 24ean ageritzen da lendabizko aldiz.

Antziatik Olaberia gaz batuta bizi izan zan; biak udal bat bakara zekaten. Udal oren alkatea seilik bost urtean Lazkaurak jartzen zuten.

Bañan 1804'garen urtean biak banatu ziran, eta orduik bakoitzak bere udal berezia izendatuzten du.

1399'gareneko urtean Lazkau'ko orubeta retxe batzuek.

Maitzaundi, Izagire, Garmendia, Maitz biak, Ibarlaburu, Intzaufondo eta Iztueta biak.

Ordizia'ko udalakin batu ziran. Oñe la 1648'garen Otzalla ren 16 arte bizi ziran.

Efiko gauzik afigafiena "Duke del Infante" k gaur ere daukan jauregia zan.

1334'garen urtean gipuzkoar Napafo'ra sartu ziran eta Unsa'ko gaztelua artu zutenean, Lazkauko Lope Garcia zekaten buru.

1476'garen urtean Madrid'etik Ondarabi zaitzera Lazkau ko Juan Lopez etofri zan. Urte ortan prantzesak Iruntzaz jabetu nai zutenean, osoro zaitu zituan berak gipuzkoar talde batekin.

1340'garen urtean moron erka Salado'n izan zan gudaldian ere, gipuzkoar Lazkau'ko Amador zekaten buru.

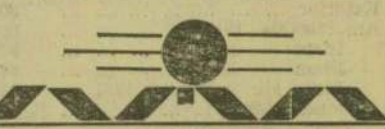
Napoles'ko gudatan eta beste batzuetan ere garail gudalu zana Lazkau'ko Juan izan zan.

Guztiak leen esan degun jauregiko senkiak dira.

Ara emen Lazkau'ko beste orubetar-ete batzuen abizenak, Albiu, Altiaga, Alzaga, Amoskategi, Apalategi, Arza, Etzanz, Elezpur, Imaz, Iribafen, Idzargarate, Miludi, Otazabal, Sempere, Ugarte, Usotegi, Zubiaras eta Zubiria.

Ara emen labur Lazkau'ko edestia. Guzia ez dagola ezin ukatu degu. Bafia aldona egin du beti lazkaular izan nai dun.

Zugaltzondo'k

EUSKETALE VASCO QUE AMAS A TU IDIOMA!

Acaba de editarse el III tomo de 'EUSKO-OLERKIAK'

"Poesías Vasca" - 1932

La colección selecta de las que se remitieron al certamen de Ernani.

Magnífico tomo de literatura vasca

NO DEBE FALTAR EN LA BIBLIOTECA DE NINGUN PATRIOTA

Pídanse en las librerías, los tres tomos (Colección completa)

Magno tomo de literatura vasca

NO DEBE FALTAR EN LA BIBLIOTECA DE NINGUN PATRIOTA

Pídanse en las librerías, los tres tomos (Colección completa)

Magno tomo de literatura vasca

NO DEBE FALTAR EN LA BIBLIOTECA DE NINGUN PATRIOTA

Pídanse en las librerías, los tres tomos (Colección completa)

Magno tomo de literatura vasca

NO DEBE FALTAR EN LA BIBLIOTECA DE NINGUN PATRIOTA

Pídanse en las librerías, los tres tomos (Colección completa)

Magno tomo de literatura vasca

NO DEBE FALTAR EN LA BIBLIOTECA DE NINGUN PATRIOTA

Pídanse en las librerías, los tres tomos (Colección completa)

Magno tomo de literatura vasca

NO DEBE FALTAR EN LA BIBLIOTECA DE NINGUN PATRIOTA

Pídanse en las librerías, los tres tomos (Colección completa)

Magno tomo de literatura vasca

NO DEBE FALTAR EN LA BIBLIOTECA DE NINGUN PATRIOTA

Pídanse en las librerías, los tres tomos (Colección completa)

Magno tomo de literatura vasca

NO DEBE FALTAR EN LA BIBLIOTECA DE NINGUN PATRIOTA

Pídanse en las librerías, los tres tomos (Colección completa)

Gorroto madarikatuba

Asteazken ilunabatean lagun artean gaudela, etofri zizalgun ondora gazte abertzale bat ezanaz: ¿Irakuri alde-zute "Xin Xustantxia"?

—Ez, erantzu gñifion.

—Motelak, ikaragarik emen zakarzik guregatik.

—¿Eta zefiek zeukak ba izparingl orlan guregatik zer esanik?

—Elizondo'ko itzaldian Pradera izan du dek.

—Ori ola baldin bada naiku diagu. ¿Pradera gure aurka? Ez aritu motel; ez dek oraingoxea gure aurka dabilela asto z... ori Afritzeko izango uke guregatik ezer ez aitatzea.

¿Badek urte mordoikia bat Tolosa'n itzaldi bat entzun niola, eta zer uste dek esan zituala asta putz oref?

Itz eta pitz ari uan bere gayan eta entzuten zeuden geyenak etziotekian ulertzen zer esaten zuan eta jakifia ba txalorik jotzen ez. Bañan berez-eko esan zian Pradera'k: "¿ni emen dikan zian txalorik entzun gabe? ez alazankoa!, bai eta nere bizi guzian botako dituan atakeririk aundienak botatzen badituz ere". Bai eta ere ala egin.

Asi dek Tolosa'ko aldun abertzale baten aurka, ziranak eta ez ziranak esaten, eta entzuten zegoan karlatafak jain jende jakintsua izan! eta or ekin ziotek eskuak lertzerako txaloka.

"Gallo" zafak ofela ikusi zuanean jendea, ura poza; uste diat "satisfazioarekin" gaitzetako botoyak ere aus egin zizazkiola.

Bañan etzian or bukatu, oraindik ere bazukelkan jende jakintsuarentzako zer esan geyag ota jaraitu zian esanaz gure aldun abertzaleari "alako" (emen izen goitia) deritzen ziotela Madrid'ko kortietan.

Beste garik etzeukaken nunbait lege gizon azkar oref eta ofela jaraitu zian, par eta iseka naiku egiten aldun bateri, bera baño jatorfago eta azkafago dan gizon abertzale bateri.

Bañan ori nun gertatu zan gauza efera dek asmatzen: leku itxi batean; bestela emparantz iriki batean izan balitz, gure aldunak ez zikan "gallo" zara ez da amaiketaku egiteko ere, bertan txitua bezela "klok" eginda utziko zian ta.

Eusko araudia "laico" a dala esanaz or dabil napar alde ortan, ¿eta ez ote dira "laico" k orain atera dun "enchufe" oren ogeta sei mila laurlekoak? ¿Oridek paotza motelak napatzen kontura atera duana! Orain-guan aundiaguak entzun bifean gaxok. Bañan guri ajola gutxi.

Makifia bat itzaldi entzun dizkiat gerozik, bañan ez batean bakarik ere "gallo" zafak egin zituan bezelako asto afantzik.

Pradera gura alde itzaldik ematen? Euskoatariak galduek gaituk; beti kateoian biarko diagu.

Pradera gure aurka? Aufera abertzaleak; azkatasuna laister diagu.

Atarka

Las cápsulas de ONDOIBIL inmunitizan contra el MAREO en VIAJES por mar, por tierra o aire

Elgoibar

AGURITZA. — Agurtza edo efosarioko ila degu datorikigun Ufia.

Beti eusko biotzak zeruko Amagan'ko maitasun berezia azaldu quite; begiratu gure mendigalufetako baso-izatekoak. Bear agurtza edo erosario izanik Ama xurru ofenganako ager-akarik edefena, saiatu gaitzen eguner- biotzez zuzantzen batez ere, datofen li oretan. Igan'gean, Ama-eros'oko jala ospatzen degun ezkeres, zuzendu gaitzen b'ragana baita ere, ta elizkizumetan gogoz izan gaitzen, agurtza biotzez abestuz.

GAZTETASUNA. — Doai maitagar-ia gaztetasuna. Zenbat balio duan, neurtu ean genezake. Ta oña, nola Jaunak gaztetasun bidean eramanen dakidazan zif'k asko. Elgoibar'ko gaztetari aste beten buruan erakuzit dizeka zuzen ezizuz, doai maitagari ori, gaztetasun ori, zuzen biderako nai duala; eta azaldu digu bi erutan. A- feko astean, sasoi edereneko ande- fero, munduak apaingariz lotu nai zuana, Jaunak deitu, ta Azkoti'ko Al- zibar Karmeldaren lekialme etxean sartu da. Zubeluz'ar Pantzeske emakume abertzaleko bazkidea, munduari agur egin eta gaztetasunian Jaunaren delan ondoren juan zaigu. Berak on- tzi dezala.

—Aste ontan, emezortzi urteko lora, "Irabafeta" baseriko neskaifia Afie- tatar Benite, Mariaren Alaba biera- ko gazte ziztana, Jaunak deitu, ta beregana eramandu il da. Goyen be- go, izkitu-izkutukoak Jaunaren bi- deak.

Gaztetasuna, lore maitagarfia. Era- bñil daleun Jaunari ta abefari dago- kion eran, damurik izango ez degu ta.

"ZEBAIN", IL. — Luze'ek eman zigun izpar-beltz au EL DIA'n. Idaz- le lagun maite bat gutxiago; ta aifi premi aundia degundian; ta aifi txin- txua izanik. ¡Jaunak naiko zuan!

Anaiek otol bat zuzendu zigun gu- re "Zebain" maitearen alde. Gure sa- mifia, sendi ta itziartafel.

IXAKA

J. Fuentes - Echeverria

MEDICO-DENTISTA

Garibay, 20, tercero Teléfono 1-41-39

Dr. Benito Petschen

ESPECIALISTA EN PARTOS Y ENFERMEDADES DE LA MUJER

Prim, 17, entresuelo - Teléfono 12.761

Vd. que quiere tanto a su hijo, procurele la felicidad de ser fuerte y sano. No olvide que las diarreas durante la lactancia y detención hacen que el niño se críe débil, y que siempre las cura el

ELIXIR ESTOMACAL

SAIZ DE CARLOS

Desde Arechavaleta

LOS LUISES. — Hemos entrado ya en la semana grande, en la semana de llenar por nuestra juventud al servicio de María Reina y Patrona universal, que servirá para prepararnos con el más escrupuloso esmero a recibir cual se merece el solemne día de la bendición de nuestra bandera.

Huelga decir que la cálida palabra de R. P. Aguirre S. J., ha cautivado desde el primer momento los corazones de los Luises y de la juventud en general que acude a los ejercicios ávida de instruirse en las doctrinas predicadas por el digno hijo del Santo de Loyola y a embalsamarse en la exposición clara y concisa que el mencionado Padre hace sobre la vida, ejemplos inigualables del Santo Patrón de nuestras congregaciones. Dulce en verdad resulta ver a la juventud de un pueblo, acudir a estas funciones que vienen a demostrar una vez más la devoción del pueblo vasco a María Inmaculada.

Pasemos a examinar, para conocimiento del lector, la magnificencia que encierra la bandera.

Preciosa y hermosa en toda la extensión de la palabra, es la bandera que el próximo domingo día 1 de Octubre han de inaugurar y bendecir los Luises de esta villa.

Sobre el fondo azul y blanco, símbolo de la castidad del Santo Gonzaga, destaca, bordada con brillantes hilos de oro, el escudo de armas del pueblo de Arechavaleta, en el que aparece flotando sobre nave segura San Miguel que custodia la vida del pueblo encomendado a su servicio.

En la parte superior del escudo, dos águilas, alegoría significativa de San Luis e inscripciones marianas bordadas con un primor y gusto sin igual. Rodea al escudo una franja rosa sobre la que aparece la siguiente inscripción: "Arechavaleta'ko Luiskaren Te-antaldia".

En fin, es magnífico el golpe de vista que ofrece la bandera, que adquiere mayor distinción cuanto más se detiene uno a examinarla, por el gusto con que está confeccionada.

(Luises de Guipúzcoa! La Congregación de Arechavaleta os espera el próximo domingo.

UN MARIANO

Pida Ud. CERA FENIX PISOS - MUEBLES

PRECIOS

CERA FENIX, lata G. 4,00 ptas. CERA FENIX, 1/2 kilo 2,50 " CERA FENIX, 1/4 kilo. 1,50 " CERA FENIX, lata P. 1,00 "

Depósito: ALDAMAR, 16, Droguería (Frente a la Pescadería) TELEFONO 11.552

PIDA SIEMPRE

Coñac Osborne

Espectacularidad en 0.00

Coñac Osborne

Espectacularidad en 0.00

Coñac Osborne

Espectacularidad en 0.00

Coñac Osborne

Espectacularidad en 0.00

Coñac Osborne

Espectacularidad en 0.00

Coñac Osborne

Es